

AN ALUZEN.

DEUT eo an amzer rust, êru eo ar gouân,
Amzer eûzus d'ar paour, a zouffr a bep seurt poan :
Ar glao, an erc'h, ar frim, ar scorn, peb fall amzer
A laqa an dud qèz da zouffr horrupl mizer.
Ar paour, privet a dân, alies eus a voed,
Dilouer ha divoutou, e gorf paour a voelet
Cazi oll dizolo ; crena ra gant ar riu :
Ha c'houi ve cris avoalc'h d'en lezel mont abiou
Hep dont da rei dezàn un dra d'e zoulaji,
Pa expos deoc'h e boan e qichen dôr ho ty !
Guelit ar paour qèz còs, gant e guchen bleo guenn,
Gant e zaoulagad trist, cazi marv en e benn !
Guelit ar vam dener, qer dign eus a drue,
O c'houlen un tam boed evit e bugale ;
Rac, daoust ma zeo-hi prest da vervel gant an naon,
Ne deus nep interest eviti : ne deus aon
Nemet e teufe manc a voed d'e c'hrouadur :
Ze a rann e c'halon eus a zisplijadur.

Mar fell deoc'h gout petra e zeo ar baourente ,
Hit, m'ho ped, christenien, hit, m'ho ped, hep dale
Da velet repu trist ur famill er vizer :
Eno e velot mad paourentez an dud qer.
Sellit var an douar, sellit piz tro-var-dro ,
Na velot var peb den nemet liou ar maro.
Sellit en ur c'hoignic, var an douar calet ,
O crena gant ar riou un den côs daou-bleguet ;
Sellit c'hoas a gostez ar mab-caer eus an ty ,
Gant rustder an amzer e crën e izili.
Mes ar pez zo goassoc'h, eo guelet ar vam guèz,
Dizec'het e feultrin, hep nep strill banne lèz
Da vezur e buguel. Oh ! tourmant an natur !
Ne deus nemet daelou da rei d'e c'hrouadur...
Ar vugaligou guèz a gri : bara ! bara !
An tad paour maleurus a glasq, mes n'eus netra.
An tad-côs, ar mab-caer, ar vugale, ar vam,
Allas ! a rànc'o oll chom hep debri nep tam !
Un tam goulou roussin hepqen zó alumet,
Mes ne zeus nep tam tân da domma en oalet.
Qerqent m'eo commancet un nebeudic an nôs,
E za ar famill baour da glasq qemer repos ;
A boan eus dindanne ur vojadic colo ,
Hac o fillou hepqen a zo deus o golo.
He bien, christenien ! ha c'houi a elfe chom
Hep rei sicour da dud o deus qer bras ezom ?
Nan, nan, n'er gredàn qet, christenien generus :
Ia, c'houi zicouro ho preudeur maleurus.

Doue a lavar deomp dont da ober bepret.
Ar pez a garfemp-ni ve grêt en hon andrêt :
Greomp eta ar vad a ellomp da ober ;
Un douçder vras eo ze , a dle deomp beza qer.
Sicouromp-ta ar paour , herves m'hon eus moyen :
Ze eo dever peb den en em zant güir gristen.
Sicouromp ar beorien , ha bepret a propos.
Rac arabat eo demp chom atao d'o c'hortos.
Sònjomp peguer poanius eo da dud delicat
Rei da c'houzout d'an oll eo o mizer anat ;
Ret eo lacat eves da ober rusia den ,
Marteze dre'r maleur forcet d'an aluzen :
Roomp a greiz calon , pa ellimp rei un dra ;
Peb güir den generus velse atao er gra.
Ar vad a rêt d'ar paour a blich calz da Zoue ,
Hac an hini er gra zo contant e ene.

Oh ! ma carfet sònjal peguement voar eurus.
O tont da rei sicour d'ar paour qèz maleurus ,
Gant pez hastidiguez e teufe peb christen
Da ziredec gant joa da ober aluzen !

N'oc'h eus-hu qet santet avichou en ho creiz
Ur joa douç , ur joa bur , pe en nôs , pe en deiz ,
Pa deue da zonch d'ec'h er fonç eus ho calon
Eus un action vad , dign a gristen güirion ?
Oh ! ma n'oc'h eus biscoas santet ur seurt boneur ,
Ma n'oc'h eus qet james sicouret ar maleur ,
Oh ! hastit , me ho ped , da rei an aluzen ,
Hac ec'h assuràn d'ec'h evit güir ha certain

Eur joa eus ar vrassa neuze incontinant,
Hac a rai d'ho calon beza meurbet contant.

Ne gredàn qet e ve ret qementse qelen

Da Vreizis generus ober an aluzen :

Ar Vretonet atao, ze n'eo qet ignoret,

A gar, e peb amzer, ober ar vad bepret.

Rac-se, va c'henvrois, bezomp oll generus,

Dreist oll en amzer rust, d'ar paour qèz maleurus.

Truez vit an den còs, truez d'ar vam dener,

Truez d'an tad, truez d'ar vugaligou guer !

E maint etal ho têt o lavaret peden :

Soulajit o mizer d'ar beorien, christenien.

En hano a JESUS, ganet paour en ur c'hraou,

Bezit truez outo : manq ra dè an oll draou.

Roit, roit atao, hep laqat da c'hortos :

An aluzen a zo ur joa a Varados.

An draze a laqa ar joa bars er galon,

Hac a denn ouz Doue ar venediction.

Roit... ha pa deuyo an termen diveza

Ma vezo ret neuze mont da aparissa

Evit renta ar gont d'ar Bärner Souverep,

E lavarfol : « Me meus sicouret ar beorien. »

Ha Doue, dre m'ho po grêt vad var an douar,

Ho recevo gant joa er pales eus e c'hloar.

31 Jozu 1842.